

THÔNG BÁO

**Kết quả giám sát việc thực hiện Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt,
bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê**

Thực hiện chương trình công tác năm 2017, Ban văn hoá - xã hội Hội đồng nhân dân tỉnh đã tổ chức giám sát việc thực hiện Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê. Trên cơ sở kết quả làm việc với Ủy ban nhân dân huyện Hương Khê, khảo sát thực tế tại bản Rào Tre và một số khu vực khác có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống trên địa bàn các huyện Hương Khê, Hương Sơn, Ban văn hoá - xã hội thông báo kết quả giám sát như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Tình hình chung

Hà Tĩnh hiện có 537 hộ với 1.820 nhân khẩu là đồng bào dân tộc thiểu số thuộc 4 tộc người: Chứt, Mường, Mán, Lào đang sinh sống tại 7 thôn, bản trên địa bàn 7 xã thuộc 3 huyện miền núi Hương Sơn, Hương Khê, Vũ Quang. Qua nhiều thế hệ cư trú, làm ăn sinh sống với đồng bào dân tộc Kinh, phần lớn đồng bào dân tộc thiểu số đều đã hòa nhập theo phong tục, tập quán của cộng đồng người Kinh, cơ bản không còn giữ được bản sắc riêng của dân tộc như tiếng nói, chữ viết. Về đời sống, nhìn chung các hộ gia đình đều có cuộc sống ổn định; chấp hành tốt các chủ trương đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước.

Riêng đồng bào dân tộc Chứt được bộ đội biên phòng Hà Tĩnh phát hiện và đưa về định cư tại bản Rào Tre. Đến nay, có 41 hộ với 146 nhân khẩu sinh sống tại bản Rào Tre, xã Hương Liên, có 39 nhân khẩu sinh sống tại bản Giàng II, xã Hương Vĩnh, huyện Hương Khê. Nhiều năm qua, được sự quan tâm đầu tư rất lớn từ ngân sách các cấp nhưng đời sống của bà con dân tộc Chứt, nhất là bà con ở bản Rào Tre vẫn hết sức khó khăn.

2. Kết quả thực hiện Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt

Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê được Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 2571/QĐ-UBND ngày 03/9/2014, giao cho Ủy ban nhân dân xã Hương Liên làm chủ đầu tư. Sau gần 3 năm triển khai thực hiện, một số nội dung đã được triển khai và thu được kết quả bước đầu, đặc biệt là công tác đầu tư xây dựng cơ sở vật chất¹: Hệ thống giao thông,

¹ Làm đường giao thông từ bản cũ nối bản mới, với chiều dài hơn 3,0km, tổng mức đầu tư 42 tỷ đồng; hoàn thiện các thủ tục xây dựng cơ sở hạ tầng tại bản mới, với tổng mức đầu tư 14.041.370.000 đồng (chỉ phí xây lắp, nhà ở dân cư, đập thủy lợi, nước sạch, điện và san lấp, giải phóng mặt bằng, ...).

thủy lợi, điện, nước sinh hoạt... từng bước được đầu tư xây dựng, nâng cấp; hoàn thành quy hoạch chi tiết đất ở, đất vườn và đất lâm nghiệp cho bà con dân bản²; quy hoạch sử dụng và quy hoạch chi tiết đất đai tại vị trí mới; lựa chọn các hộ dân tộc di chuyển đến Khu tái định cư...

Đời sống vật chất, tinh thần của bà con có sự chuyển biến, ý thức tổ chức lao động từng bước được hình thành và phát triển, với sự vào cuộc của các cấp, các ngành, đặc biệt là sự giúp đỡ, hỗ trợ của lực lượng bộ đội biên phòng và các tổ chức đoàn thể như Đoàn thanh niên, Hội phụ nữ đã góp phần hướng dẫn, nâng cao kỹ năng sống và ý thức tổ chức sản xuất; một số mô hình chăn nuôi, trồng trọt, bước đầu mang lại hiệu quả kinh tế nhất định. Hầu hết đồng bào dân tộc Chứt đều biết nói tiếng phổ thông nên thuận lợi trong giao tiếp, hòa nhập với cộng đồng người Kinh; số học sinh là con, em của người dân tộc Chứt được vận động đến trường ngày càng tăng³. Có 35 người tham gia học nghề mây tre đan theo Đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn”. Công tác tuyên truyền, hướng dẫn, chăm sóc sức khỏe và sức khỏe sinh sản cho bà con dân bản được quan tâm, tình trạng hôn nhân cận huyết thống đã có chuyển biến⁴.

Theo báo cáo, tại thời điểm giám sát, nguồn ngân sách các cấp đã đầu tư để thực hiện Đề án là 36.141.876.000 đồng, trong đó vốn sự nghiệp là 2.141.876.000 đồng, vốn đầu tư xây dựng cơ bản là 34.000.000.000 đồng (đã giải ngân: 32.030.573.465 đồng, đạt 88,6%; chưa giải ngân: 4.111.302.535 đồng). Ngoài ra, còn huy động các nguồn xã hội hóa được 1.939.820.000 đồng để đầu tư sản xuất, hỗ trợ đời sống cho bà con⁵.

3. Một số tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được nêu trên, Ban văn hoá - xã hội cũng nhận thấy quá trình xây dựng, ban hành, tổ chức thực hiện Đề án vẫn còn một số bất cập, hạn chế như sau:

- *Vai trò quản lý nhà nước của các ngành, các cấp*: Nhìn chung, chưa thực hiện đầy đủ trách nhiệm theo quy định tại Quyết định số 2571/QĐ-UBND ngày 03/9/2017 của UBND tỉnh phê duyệt Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã

² Cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho 29 hộ đồng bào dân tộc (đạt 100%KH); quy hoạch vườn hộ, với diện tích 700m²/vườn và bàn giao 11 vườn đôi/11 hộ dân, với diện tích 23ha. Chỉ đạo, phối hợp các phòng, ngành, đơn vị, tổ chức đoàn thể các cấp huy động hơn 4500 ngày công giúp bà con dân bản chỉnh trang vườn hộ. Đến ngày 30/4/2017, đã chôn được hơn 850 cọc bê tông và kéo hơn 7000m dây thép gai, 150m săng chạc (nửa) tại vườn đồng bào dân tộc Chứt; sẽ phát 3000m² vườn đôi; đào hơn 100m hào ngăn cách vườn và đôi phía sau

³ Con em dân bản đang đi học là 46/49 em (Tại Trường Mầm non Hương Liên: 16 em, Trường Tiểu học Hương Liên: 18 em, trung học cơ sở: 05 em (trong đó: Dân tộc Nội trú: 04, THCS Hương Lâm: 01), trung học phổ thông 07 em (học tại Dân tộc Nội trú).

⁴ Trong năm 2015, 2016: Các cơ quan, đoàn thể từ huyện đến xã đã phối hợp với các gia đình tổ chức 03 đám cưới cho người dân tộc Chứt kết hôn với người Kinh; 02 đám cưới cho người dân tộc Chứt kết hôn với dân tộc Mã Liềng, Quảng Bình

⁵ Làm mái che cho 04 nhà: 20.000.000 đồng; mua tủ đựng quần áo cho 41 hộ: 49.200.000 đồng; mua giường nằm cho 40 hộ: 140.000.000 đồng; tiền quy từ ngày công lao động: 375.000.000 đồng; tiền giống cây trồng (cam, bưởi, chuối ...): 100.000.000 đồng; con giống, xây dựng mô hình chăn nuôi: (02 mô hình chăn nuôi lợn, 08 mô hình chăn nuôi gà năm 2015 và 03 mô hình chăn nuôi lợn năm 2016): 220.000.000 đồng; kinh phí khám chữa bệnh và cấp quà quy tiền: 435.620.000 đồng; kinh phí xây dựng 06 nhà ở tại bản cũ: 600.000.000 đồng.

Hương Liên, huyện Hương Khê. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện Đề án chưa quyết liệt, sự phối hợp giữa Phòng Dân tộc (Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh) với chính quyền các cấp, các ngành trong tham mưu tổ chức thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Đề án chưa đồng bộ, chưa sâu sát, thiếu cụ thể. Các chính sách được ban hành chủ yếu tập trung vào đầu tư cơ sở vật chất, hỗ trợ bằng kinh phí..., chưa có các giải pháp hữu hiệu để thay đổi nhận thức, ý thức lao động và giải quyết dứt điểm vấn đề hôn nhân cận huyết và các bệnh truyền nhiễm; công tác tuyên truyền chưa được quan tâm đúng mức. Chưa tổ chức sơ kết, đánh giá tình hình thực hiện Đề án từng giai đoạn để chủ động tham mưu điều chỉnh những khó khăn, bất cập trong thực tiễn.

- *Quá trình tổ chức thực hiện Đề án:* Ngoài mục tiêu về đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội, các mục tiêu khác chưa được quan tâm đúng mức. Đặc biệt, nhóm nhiệm vụ quan trọng nhất là “thay đổi tư duy, nhận thức, ý thức và nâng cao kỹ năng sống của bà con dân bản; tạo cho bà con có khả năng sản xuất, tiến tới chủ động trong sản xuất và chủ động về mọi mặt của cuộc sống”, nhưng sau gần 3 năm triển khai Đề án, sự thay đổi về tư duy, nhận thức chuyển biến rất chậm; chưa khắc phục được tình trạng trông chờ, ỷ lại của bà con dân tộc Chứt.

Cách thức tổ chức thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Đề án chưa hợp lý, chủ yếu vẫn còn làm thay, làm giúp, chưa tạo được tính chủ động, chịu khó vươn lên cho bà con.

Phần lớn các mục tiêu đặt ra đến năm 2015 đến nay chưa hoàn thành như: “Bản có nhà sinh hoạt cộng đồng và khu sinh hoạt văn hóa - thể thao”; “100% con em trong độ tuổi được đến trường”⁶; “duy trì, phát triển các phong tục, tập quán đặc trưng của dân tộc Chứt”; “Đảm bảo sức khỏe sinh sản, an toàn nòi giống”; “Giải quyết dứt điểm một số bệnh truyền nhiễm như sốt rét, lao”. Một số nội dung triển khai còn chậm so với yêu cầu như: Giao đất cho các hộ dân tại bản mới; khai hoang đất ở, đất sản xuất; xây dựng các công trình phục vụ sản xuất và đời sống...

II. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Để khắc phục những bất cập, hạn chế, góp phần thực hiện hiệu quả Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, Ban văn hóa - xã hội Hội đồng nhân dân tỉnh đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân huyện Hương Khê và xã Hương Liên tập trung thực hiện một số nội dung sau đây:

1. Trên cơ sở Quyết định 2086/QĐ-TTg ngày 31/10/2016 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội các dân tộc thiểu số rất ít người giai đoạn 2016 - 2025 và tình hình thực tế của tỉnh ta, Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo các sở, ngành liên quan phối hợp với Ủy ban nhân dân huyện Hương Khê và xã

⁶ Có 1 em (Hồ Đình Long, sinh năm 2011) trong độ tuổi đến trường nhưng không đến trường; có 2 em (Hồ Thị Toàn, sinh năm 2000, Hồ Thị Khuyên, sinh năm 2011) đã bỏ học giữa chừng.

Hương Liên tiến hành soát xét, đánh giá mức độ đạt được của các mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra trong Đề án, so sánh, đối chiếu với các chỉ tiêu trong Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; nghiên cứu, tham mưu điều chỉnh, bổ sung một số chính sách cho phù hợp với tình hình thực tiễn, nhằm “duy trì, phát triển và nâng cao vị thế của các dân tộc thiểu số rất ít người; xóa đói giảm nghèo, cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào một cách bền vững nhằm giảm dần sự chênh lệch về khoảng cách phát triển với các dân tộc khác trong vùng...” như mục tiêu Quyết định số 2086/QĐ-TTg ngày 31/10/2016 của Thủ tướng Chính phủ đã đề ra, đồng thời đảm bảo để các mục tiêu của Đề án được hoàn thành.

2. Nghiên cứu có giải pháp hữu hiệu ngăn chặn tình trạng học sinh người dân tộc thiểu số bỏ học; giải quyết tốt vấn đề hôn nhân cận huyết thống và các bệnh truyền nhiễm.

3. Trong quá trình thực hiện Đề án, đề nghị quan tâm chất lượng xây dựng cơ bản, nhất là công trình đường giao thông vào địa điểm mới; nghiên cứu kỹ việc bố trí cơ sở hạ tầng tại điểm mới để tránh các tác động từ thiên tai như lũ lụt, sạt lở.

Trên đây là Thông báo kết quả giám sát tình hình thực hiện Đề án phát triển đồng bào dân tộc Chứt, bản Rào Tre, xã Hương Liên, huyện Hương Khê./.

Nơi nhận:

- TT HĐND (b/c);
  - UBND tỉnh;
  - Lãnh đạo các Ban HĐND;
  - Thành viên Ban VHXH HĐND;
  - Các sở: NN&PTNT, KH&ĐT, TC, Tỉnh đoàn, BCH Bộ đội Biên phòng;
  - TT HĐND, UBND huyện Hương Khê, xã Hương Liên;
  - Chánh, Phó VP HĐND;
  - Lưu: VT, PTH- VX₁.
- Gửi: Văn bản giấy và điện tử. *24/5*

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Đoàn Đình Anh